

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-757/21-H

Název	Základní škola, Nové Město, okres Hradec Králové
Sídlo	Nové Město 1, 503 51 Chlumec nad Cidlinou
E-mail	zs.novemesto@worldonline.cz
IČ	70986789
Identifikátor	600088791
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hana Pacáková
Zřizovatel	obec Nové Město
Místo inspekční činnosti	Nové Město 1, 503 51 Chlumec nad Cidlinou
Termín inspekční činnosti	7. 4. – 8. 4., 11. 4. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analýza informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy a školského zařízení zapsaných do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy dle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola, Nové Město, okres Hradec Králové (dále škola) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD) a školní jídelny-výdejny. V době inspekční činnosti se v ZŠ vzdělávalo 84 žáků v pěti třídách, z toho bylo 6 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 6 žáků s odlišným mateřským jazykem (dále OMJ). V ŠD bylo zapsáno ve třech odděleních 64 účastníků zájmového vzdělávání. Podrobné informace o škole jsou dostupné na školní webové stránce škola.novemesto.net.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy řídí školu od školního roku 2006/2007. V koncepci školy zpracované na období 2020 až 2023 jasně formulovala realistickou strategii jejího rozvoje a střednědobou vizi vzdělávání žáků na základě vlastní SWOT analýzy. V koncepci stanovuje hlavní priority pro rozvoj ZŠ na základě rozboru silných a slabých stránek a přesně definuje možná budoucí rizika. Na průběžném odstraňování slabých stránek školy (zejména stav budovy, sociálního zařízení a jídelny) ředitelka spolupracuje se zřizovatelem. Další dílčí koncepční záměry ředitelka konkretizovala v ročním plánu a jejich postupnou realizaci vyhodnocuje při pravidelných provozních poradách a pedagogických radách. Kontrolní a hospitační činnost v ZŠ a ŠD ředitelka školy rozpracovala do ročního plánu hospitací, ve kterých sleduje a vyhodnocuje práci pedagogů včetně asistentů pedagoga (dále AP) a vychovatelů v ŠD. Tato činnost je ale efektivní pouze částečně, protože v hospitačních záznamech nejsou stanovována konkrétní doporučení, která by cíleně směřovala ke zkvalitnění práce pedagogů. Nástrojem zajišťujícím průběžnou informovanost pedagogů a kontrolu plnění zadaných úkolů jsou pravidelná jednání pedagogické rady. Porady jsou rovněž součástí vnitřního informačního systému školy a efektivně doplňují další běžné formy komunikace vedení školy s učiteli. Ředitelka školy cíleně dbá o odborný rozvoj svůj i ostatních pedagogů, sama se soustředila především na řídicí a kontrolní činnosti. Zvyšování odbornosti pedagogů je jen částečně v souladu s koncepcí a se závěry ředitelky školy z hospitační činnosti. Získané odborné poznatky a dovednosti si učitelé předávají výběrově a nesystematicky. Pedagogové nevyužívají vzájemné hospitace, což prohlubuje rozdíly v efektivitě využívaných metod a forem výuky.

Základní škola je umístěna ve dvoupatrové budově, která jen zčásti poskytuje vhodné prostorové podmínky pro základní vzdělávání. Podmínky pro ředitelku školy, pedagogický sbor a pro zájmové vzdělávání nejsou optimální. Ředitelka školy nemá k dispozici vlastní zabezpečenou místnost pro výkon své funkce, pedagogové nemají dostatečné zázemí pro vlastní nepřímou pedagogickou činnost a chybí jim např. i společný prostor pro odbornou literaturu či místa pro konzultace s asistenty pedagoga či žáky. Pouze jedno oddělení školní družiny využívá pro svoji činnost vhodně upravenou půdní nástavbu, další dvě oddělení mají k dispozici pouze kmenové učebny, kde chybí dostatek prostoru a vybavení pro relaxaci či spontánní hry a činnosti žáků. Prostory určené pro společné stravování jsou nevhodně umístěny na chodbě před vstupem do tělocvičny. Ředitelka školy se zapojila do programu MŠMT Šablony I., II., III., kde získala finanční prostředky určené na zkvalitnění výuky. Získané finanční prostředky umožnily např. vybavit školu a jídelnu novým nábytkem, nakoupit do všech tříd interaktivní tabule, posuvné magnetické tabule, jednu dotykovou tabuli, notebooky pro učitele a žáky, 30 tabletů do výuky aj. Škole byl poskytnut finanční dar, ze kterého ředitelka školy pořídila výstavbu venkovní učebny. Dále došlo k celkové obnově školního hřiště včetně pořízení nových herních prvků. Školní hřiště umožňuje dobré podmínky pro pohybové aktivity žáků, ale ředitelka školy

nevyhodnocuje s dostatečnou účinností bezpečnostní rizika, která byla zjištěna při fyzické kontrole.

Zákonní zástupci dětí a žáků jsou průběžně informováni a aktivně zapojováni do dění ve škole, do realizovaných i připravovaných akcí. Škola účelně využívá běžné formy komunikace včetně elektronického informačního systému, on-line platformy Zoom a školních webových stránek.

Žáci jsou vedeni k dodržování stanovených pravidel, přiměřenou formou se seznamují se zásadami ochrany zdraví a bezpečného chování ve škole i mimo ni. Škola se také vhodně zaměřuje na zdravý životní styl.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitovaná výuka probíhala v souladu se školním vzdělávacím programem. Všichni učitelé byli na sledovanou výuku připraveni. Téma hodin, případně obsah, byl vždy žákům zřejmý. Cíle hodiny ale pedagogové formulovali sporadicky, a to pouze ve vztahu k probíranému učivu. Cíle orientované na dovednosti a schopnosti žáků byly zaznamenány výjimečně. Většina učitelů volila formy a metody, které vedly k pasivnímu přijímání informací. Učitelé ojediněle propojovali učivo se zkušenostmi žáků, s jejich prožitky a poznatky z reálných situací. Do většiny hodin nebyly zařazované žádné relaxační, pohybové či rytmické činnosti, říkadla či logopedická cvičení s výukovým obsahem, které by byly vzhledem k věku žáků žádoucí pro udržení pozornosti, fixaci probíraného učiva, zpříjemnění atmosféry a zařazení potřebného fyzického protažení. V některých sledovaných vyučovacích hodinách nebyla dodržena délka výuky a žáci měli omezenou dobu pro odpočinek. Metody kritického myšlení, jako např. vyhledávání a porovnávání informací z různých zdrojů, práce s klíčovými slovy, shrnování poznatků, základy jednoduché argumentace aj., se v hodinách vyskytly výjimečně. Vyučující téměř vždy a účelně využívali běžnou nebo interaktivní tabuli. Často také část úkolů souběžně plnili žáci střídavě na interaktivní tabuli a individuálně do pracovního sešitu, což bylo zdouhavé a neefektivní. Zakoupené tablety dokázali dobře využít pouze dva učitelé. Převažovala společná práce s řízeným rozhovorem, v drtivé většině doplňovaná samostatnou prací žáků bez potřebné diferenciací směrem k žákům rychlejším, s potřebou delšího času, obtížnosti úkolů a podobně. Vyučující s velmi nízkou četností využívali párovou práci žáků, pouze zřídka proběhla práce žáků ve skupinách. Aktivity cíleně podporující spolupráci žáků byly ojedinělé. Úkoly zadané při samostatné práci byly zaměřené na zopakování či procvičení učiva, ale nebyly zařazeny úlohy, které by vyžadovaly aplikaci nového poznatku. Práce AP byla kvalitní a výrazně přispívala k efektivní podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Naopak ve třídách, kde nebyla podpora AP, vyučující zohledňovali speciální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků pouze sporadicky. Žáci s OMJ se efektivně zapojovali do vzdělávání ve třídách, kde působily AP, které pro ně připravovaly vhodné činnosti v rámci získání základních jazykových dovedností. Závěr hodin byl často věnován pouhému shrnutí aktivit, které při výuce proběhly, ojediněle pak k ověření dosažení stanovených cílů či pochopení učiva. Pokud vytvořil pedagog prostor na konci hodiny k sebehodnocení žáků, probíhalo spíše formálně bez vazby ke konkrétní znalosti či dovednosti. Kontrola a dopomoc učitelů během vyučovací hodiny byly dostatečné. Učitelé v průběhu hodin hodnotili žáky většinou ústně, v jejich hodnocení však převažovala negativní zpětná vazba, u některých učitelů zaznívala i verbální vyjádření nízkého očekávání u některých žáků.

Sledovaná výuka přírodovědného zaměření byla velmi dobře metodicky i didakticky vedena. Pedagogové efektivně zařazovali různé aktivity, např. kvíz, video, myšlenkové mapy, zpívání tematické písničky, pexeso, domino aj. Učitelé také dokázali vhodně využít kulturních rozdílů u žáků s OMJ. Společné opakování formou řízeného rozhovoru respektovalo věk žáků a jejich schopnost udržet pozornost. Žáci spolupracovali ve skupinkách, využívali tablety k opakování a procvičování učiva, do hodin byly zařazené metody kritického myšlení a práce s chybou. Učitelkám se dařila maximální aktivizace většiny žáků, v jedné hodině proběhlo dobře zvládnuté vrstevnické hodnocení skupinové práce.

Výchovně vzdělávací proces v ZŠ doplňují činnosti zájmového vzdělávání v ŠD. Vychovatelky připravují žákům nabídku řízených i individuálních činností, tematicky při jejich plánování zohledňují kulturní i společenské události. Každodenně vhodně zařazují spontánní pohyb žáků při vycházkách do okolí školy, na školním a obecním hřišti. Organizují pro ně sportovní akce a výlety, připravují projekty zaměřené k různým tématům a besídky pro zákonné zástupce. Daří se jim takto prezentovat dosažené výsledky žáků, posilovat provázanost základního a zájmového vzdělávání a podporovat sounáležitost žáků se školou.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola má pro sledování a vyhodnocování průběžných i celkových výsledků vzdělávání žáků nastavený fungující systém. Učitelé mají v rámci průběžné klasifikace dostatečné množství podkladů pro hodnocení práce žáků. Nejčastější hodnoticí formy jsou zejména písemná a ústní zkoušení, která připravují učitelé sami a která vychází z obsahu probíraného učiva. Výsledky vzdělávání škola pravidelně sleduje a vyhodnocuje průběžnou, čtvrtletní, pololetní a závěrečnou klasifikací na pedagogických radách. Plnění klíčových kompetencí školního vzdělávacího programu vedení školy systematicky nesleduje a nezískává pravidelně objektivní informace o úrovni poskytovaného vzdělávání z žádného dostupného interního či externího testování. Zákonní zástupci jsou informováni o výsledcích vzdělávání žáků především prostřednictvím zápisů v listinných žakovských knížkách a na pravidelných třídních schůzkách. Škola nabízí také individuální doučování. Zájmy a talenty žáků podporuje škola i v mimoškolní činnosti organizováním zájmových kroužků, např. kroužek angličtiny a výpočetní techniky.

Tým školního poradenského pracoviště tvoří ředitelka školy (výchovná poradkyně) a školní metodička prevence, která je současně s další vyučující i speciálním pedagogem. Rozdělení jejich úkolů je funkční a promítá se do efektivní komunikace se školskými poradenskými pracovišti i se zákonnými zástupci žáků. Speciální pedagožka připravuje učitelům kvalitní podklady pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky s OMJ a dalšími riziky ve vzdělávání. Škola sleduje vzdělávací pokroky jednotlivých žáků a společně vyhodnocují zpracované individuální vzdělávací plány i plány pedagogické podpory. Operativně také reagují na vzdělávací potřeby nově příchozích žáků, v současné době zejména těch s OMJ. Školní metodička prevence zajišťuje realizaci vhodně zvolených aktivit školního preventivního programu. K prevenci rizikových jevů přispívá spolupráce s neziskovými organizacemi a záchranými složkami, uskutečňování zážitkových programů, přednášek, projektových dnů či besed. Preventivní systém rizikového chování založený na okamžité spolupráci se zákonnými zástupci žáků je efektivní, zohledňuje aktuální dění ve škole i možnosti řešení krizových situací. Škola v posledních letech neřešila žádné závažné porušení školního řádu. Náznaky rizikového

chování se škole v jednom případě podařilo odhalit v jeho počátcích a v současné době je řeší.

Škola účelně využívá partnerství s obcí, s místními organizacemi a školami stejného charakteru. Tradiční je spolupráce se základní školou a domem dětí a mládeže v Chlumci nad Cidlinou, v Novém Bydžově a s charitou Hradec Králové. Škola se několikrát ročně účastní literárních a výtvarných soutěží, žáci jsou úspěšní v lehkootletických závodech malotřídních škol z okolí Hradce Králové. K nejvýznamnějším partnerům školy patří zákonní zástupci žáků, které škola úspěšně zapojuje do pořádání různých setkání, besídek a tematicky zaměřených dílen u příležitostí např. Vánoc, Velikonoc, Svátku matek, šerpování žáků 5. třídy na konci školního roku aj. Ředitelka školy sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků absolventů především vzájemnými rozhovory s učiteli škol, kde žáci pokračují ve vzdělávání na 2. stupni, a příležitostnými návštěvami žáků absolventů přímo ve škole.

Závěry

Vývoj školy

Od poslední inspekční činnosti došlo k modernizaci nábytku a dovybavení tříd digitální technikou.

Na školním hřišti byla zbudovaná venkovní učebna a byly instalované nové herní prvky.

Silné stránky

- Asistentky pedagoga účinně podporují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a odlišným mateřským jazykem, svou profesionalitou výrazně přispívají k zapojení těchto žáků mezi vrstevníky a ke zlepšení jejich výsledků ve vzdělávání.
- Škola je dlouhodobě velmi úspěšná v lehkootletických závodech malotřídních škol.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ve výuce převažoval frontální způsob práce, který ve většině hospitovaných hodin nebyl efektivní, nevedl k motivaci a aktivizaci žáků.
- Učitelé nedostatečně diferencovali učivo vzhledem k různé úrovni znalostí a dovedností žáků.
- Většina učitelů nevedla žáky k vzájemnému vrstevnickému hodnocení, nevyužívala v hodinách formativní hodnocení, u některých učitelů výrazně převyšovala negativní zpětná vazba nad pochvalami a pozitivním hodnocením žáků.
- Šíře vzdělávacích aktivit ve školní družině je limitována prostorovými možnostmi i nepříliš pestrým materiálním vybavením.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit kontrolní činnost a využívat závěry z této činnosti k cílenému plánování, dalšímu rozvoji školy a ke zkvalitnění vzdělávání.
- Postupně v rámci finančních možností doplňovat materiální vybavení pro potřeby zájmového vzdělávání.
- Zavést systém vzájemných hospitací učitelů a v hospitačních záznamech stanovovat konkrétní doporučení pro další zkvalitnění jejich pedagogické práce.
- Zaměřit se v hospitační činnosti na kontrolu práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

- Orientovat další vzdělávání pedagogických pracovníků na moderní formy výuky a motivovat je ke vzájemnému sdílení a následnému praktickému používání inovativních metod a forem výuky ve vyučování.
- Sledovat a vyhodnocovat kromě objemu probíraného učiva také rozvoj klíčových kompetencí uvedených ve školním vzdělávacím programu.
- Vést žáky k většímu aktivnímu zapojení do výuky, k samostatnému objevování poznatků a kritickému myšlení.
- Zohledňovat ve výuce individuální pracovní tempo a různou úroveň schopností a možností žáků.
- Jasně stanovovat cíl vyučovací hodiny a využívat její závěr k hodnocení naplnění daného cíle. Do hodnocení zapojovat i žáky.
- Poskytovat žákům formativním způsobem kvalitní zpětnou vazbu k jejich práci a motivovat je tak k osobní zodpovědnosti za vlastní vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Nové Město, okres Hradec Králové ze dne 22. 9. 2009 s účinností od 1. 4. 2009
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 21. 11. 2014
3. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, č. j. MSMT-637/2012-25, ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané s účinností od 1. 9. 2007, ze dne 25. 4. 2007
4. Potvrzení ve funkci ředitelky školy vydané Zastupitelstvem obce Nové Město 50351 Chlumec nad Cidlinou ze dne 26. 7. 2019
5. Školní řád základní školy a vnitřní řád školní družiny platné ve školním roce 2021/2022
6. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání a pro školní družinu platné ve školním roce 2021/2022
7. Rozvrhy tříd a učitelů základní školy platné ve školním roce 2021/2022
8. Školní matrika základní školy a školní družiny vedená ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
9. Doklady o přijímání žáků, o průběhu vzdělávání a jeho ukončování – školní rok 2021/2022
10. Třídní knihy základní školy vedené ve školním roce 2021/2022
11. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny vedené ve školním roce 2021/2022

12. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2021/2022
13. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školních letech 2021/2022
14. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy – školní roky 2020/2021 a 2021/2022
15. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků (včetně knih úrazů vedených ve školním roce 2021/2022)
16. Doklady o dosaženém vzdělání (vzorek) a přehled o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022
17. Kontrolní a hospitační činnost školy realizovaná ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022
18. Koncepce základní školy na období 2020 - 2023
19. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
20. Plán práce na školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušného inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Žaneta Göbelová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Žaneta Göbelová v. r.

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Ivana Bečková v. r.

Ing. Alena Synková, kontrolní pracovnice

Alena Synková v. r.

V Hradci Králové 11. 5. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Hana Pacáková,
ředitelka školy

Hana Pacáková v. r.

V Novém Městě 16. 5. 2022